

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Ordinului Ministerului Mediului cu privire la aprobarea Procedurii
pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor extractive
și a normativului de conținut al acestuia

denumirea proiectului actului normativ

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Ordinului Ministrului Mediului cu privire la aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor extractive și a normativului de conținut al acestuia elaborat de către Ministerul Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiect de Ordin cu privire la aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor extractive și a normativului de conținut al acestuia are drept scop implementarea art. 52 alin. (3) din Codului subsolului nr. 246/2024, care va intra în vigoare pe data de 29 mai 2026. Prezenta Procedură stabilește modul de elaborare, depunere, evaluare, aprobare, revizuire și monitorizare a planului de gestionare a deșeurilor extractive, în conformitate cu Codul subsolului nr. 246/2024.

Scopul procedurii este stabilirea etapelor și criteriilor pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor extractive, în vederea protecției mediului și sănătății populației.

Elaborarea proiectului ordinului cu privire la aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor extractive și a normativului de conținut al acestuia rezultă din următoarele documente de planificare:

1) Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (HG nr. 306/2025), Clusterul 4, Anexa A, acțiunea nr. 33;

2) Planul de acțiuni al Ministerului Mediului pentru anul 2026, acțiunea 1.10, 1.11, aprobat prin ordinul ministrului mediului nr. 20 din 30.01.2025.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Nota de fundamentare a fost elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 574/2024.

Proiectul urmărește asigurarea unui cadru normativ clar, unitar și coerent pentru gestionarea deșeurilor generate de activitățile de prospectare, extracție și procesare a resurselor minerale, în scopul protecției mediului, sănătății populației și utilizării durabile a subsolului. Proiectul de Ordin aprobă Procedura pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor extractive și a normativului de conținut al acestuia, care stabilește:

- etapele de elaborare, depunere, evaluare, aprobare și revizuire a planului de gestionare a deșeurilor extractive;

- cerințele tehnice și metodologice pentru caracterizarea deșeurilor din industriile extractive, inclusiv criteriile de determinare a caracterului inert al acestora;

- criteriile de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor, inclusiv condițiile de încadrare în categoria A;
- responsabilitățile titularilor autorizațiilor de folosință a subsolului și ale autorității competente;
- mecanismele de monitorizare și control al implementării planului de gestionare a deșeurilor extractive.

Elementele de noutate constau în introducerea unui cadru procedural detaliat și armonizat, care permite evaluarea unitară a riscurilor asupra mediului și sănătății umane asociate activităților extractive.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Ordinului cu privire la aprobarea Procedurii de aprobare a planului de gestionare a deșeurilor extractive și a normativului de conținut al acestuia are ca obiect asigurarea protecției corespunzătoare în gestionarea deșeurilor extractive rezultate din activitățile de extracție și procesare a resurselor minerale, în scopul protecției mediului, al sănătății populației și al utilizării durabile a subsolului.

Proiectul prevede o procedură prin care operatorul care intenționează să obțină autorizația de folosință a subsolului pentru exploatarea instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive este obligat să elaboreze un plan de gestionare a deșeurilor extractive, întocmit în conformitate cu prevederile art. 50–52 din Codul subsolului nr. 246/2024.

Operatorii din industria extractivă au obligația de a elabora planuri corespunzătoare de gestionare a deșeurilor extractive, în vederea prevenirii sau reducerii la minimum a generării acestora, precum și pentru tratarea, valorificarea și eliminarea lor. Astfel de planuri trebuie structurate astfel încât să asigure o planificare adecvată a opțiunilor de gestionare a deșeurilor, având în vedere minimizarea cantităților generate și a pericolului acestora, precum și încurajarea valorificării deșeurilor. Totodată, deșeurile din industria extractivă trebuie caracterizate din punctul de vedere al compoziției, în scopul asigurării faptului că acestea reacționează, pe cât posibil, într-un mod previzibil. Planul de gestionare a deșeurilor extractive se elaborează cu respectarea principiului utilizării durabile a resurselor minerale și prin aplicarea celor mai bune tehnici disponibile.

Operatorul înaintează autorității competente, spre aprobare, planul de gestionare a deșeurilor extractive, însoțit de cererea în care se indică forma juridică de organizare și elementele de identificare ale acestuia, precum și de argumentarea necesității amplasării instalației de gestionare a deșeurilor extractive. În cazul în care planul nu întrunește cerințele tehnice și metodologice prevăzute de cadrul normativ, autoritatea competentă solicită completarea sau modificarea documentației. Autoritatea competentă reexaminează documentația depusă și aprobă sau respinge planul de gestionare a deșeurilor extractive în termen de 30 de zile de la data depunerii completărilor.

Prezenta procedură are drept scop completarea definiției deșeurilor inerte, prin stabilirea unor criterii și condiții clare în temeiul cărora deșeurile provenite din industriile extractive pot fi considerate deșeuri inerte, în conformitate cu Decizia Comisiei

2009/359/CE din 30 aprilie 2009 de completare a definiției deșeurilor inerte, în aplicarea art. 22 alin. (1) lit. (f) din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive (CELEX: 32009D0359), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 110 din 30 aprilie 2009.

De asemenea, procedura prevede completarea cerințelor tehnice privind caracterizarea deșeurilor extractive, în conformitate cu Decizia Comisiei 2009/360/CE din 30 aprilie 2009 de completare a cerințelor tehnice pentru caracterizarea deșeurilor stabilite prin Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive (CELEX: 32009D0360), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 110 din 30 aprilie 2009.

Scopul caracterizării deșeurilor extractive constă în obținerea informațiilor relevante privind deșeurile care urmează a fi gestionate, în vederea evaluării și monitorizării proprietăților, comportamentului și caracteristicilor acestora și, în consecință, pentru asigurarea gestionării lor în condiții de siguranță pentru mediu pe termen lung. Totodată, caracterizarea deșeurilor extractive trebuie să faciliteze identificarea opțiunilor adecvate de gestionare și a măsurilor de atenuare aferente, în scopul protejării sănătății umane și a mediului. Informațiile și datele necesare caracterizării deșeurilor extractive se colectează pe baza informațiilor relevante și adecvate existente sau, după caz, prin eșantionare și testare. Se asigură faptul că informațiile și datele obținute sunt corespunzătoare, de calitate adecvată și reprezentative pentru deșeurile respective, acestea urmând a fi justificate în mod corespunzător în planul de gestionare a deșeurilor, într-o măsură satisfăcătoare pentru autoritatea competentă.

În vederea clarificării aplicării art. 53 din Codul subsolului, procedura include definirea criteriilor de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive, în conformitate cu Decizia Comisiei 2009/337/CE din 20 aprilie 2009 privind definirea criteriilor de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor, în temeiul anexei III la Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive (CELEX: 32009D0337), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 110 din 30 aprilie 2009. Pericolul potențial prezentat de o instalație de gestionare a deșeurilor extractive poate varia semnificativ pe parcursul etapelor de exploatare și de închidere a acesteia. Prin urmare, se impune revizuirea clasificării instalației ori de câte ori este necesar și, în mod obligatoriu, cel puțin la sfârșitul etapei de exploatare. La evaluarea probabilității de deces sau de afectare a sănătății umane în cazul pierderii integrității structurale ori al exploatării necorespunzătoare a unei instalații, se va ține seama de prezența efectivă și permanentă a persoanelor în zonele care ar putea fi afectate.

Proiectul Ordinului aduce claritate și coerență în domeniul gestionării deșeurilor extractive, prin stabilirea unor proceduri și criterii detaliate pentru elaborarea, aprobarea și monitorizarea planurilor. Elementele noi introduse, precum normativul de conținut al planului, criteriile de caracterizare a deșeurilor și metodologia de evaluare a riscurilor, contribuie la alinierea legislației naționale la standardele europene și la asigurarea unei protecții eficiente a mediului, sănătății populației și stabilității instalațiilor extractive.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea – „a nu face nimic” presupune a lăsa lucrurile neschimbate, adică neelaborarea proiectului privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor extractive și a normativului de conținut al acestuia. Această alternativă nu poate fi susținută, întrucât Codul subsolului nr. 246/2024 prevede expres necesitatea reglementării procedurii de aprobare a planului. De asemenea, neadoptarea actului ar conduce la lipsa unui cadru normativ clar și la imposibilitatea asigurării conformității cu Directiva 2006/21/CE și actele europene conexe. Prin urmare, adoptarea ordinului reprezintă soluția necesară pentru asigurarea aplicării uniforme și eficiente a prevederilor legale în domeniu.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea Proiectului Ordinului cu privire la aprobarea Procedurii de aprobare a planului de gestionare a deșeurilor extractive și a normativului de conținut al acestuia nu va avea impact asupra sectorului public și nu va genera impacturi structurale și instituționale asupra sistemului administrației publice, precum și nu solicită întreprinderea a careva acțiuni de reformă structurală sau instituțională.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat sau din contul altor instituții.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul Ordinului are impact direct asupra titularilor autorizațiilor de folosință a subsolului care desfășoară activități extractive, prin instituirea obligației de elaborare și prezentare spre aprobare a planului de gestionare a deșeurilor extractive, în conformitate cu Codul subsolului nr. 246/2024. Impactul constă în ajustarea procedurilor interne și, după caz, în suportarea unor costuri administrative și tehnice pentru caracterizarea deșeurilor și întocmirea documentației. Totodată, reglementarea aduce beneficii mediului de afaceri prin asigurarea unui cadru normativ clar, previzibil și uniform aplicabil, reducând riscurile juridice și de mediu asociate activităților extractive.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea Proiectului trebuie să țină cont de protecția datelor cu caracter personal în mod corespunzător, asigurându-se că datele sunt prelucrate într-un mod transparent, sigur și în conformitate cu normele de protecție a datelor personale.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul Ordinului are un impact pozitiv asupra mediului, prin instituirea unor cerințe clare privind elaborarea, aprobarea și monitorizarea planului de gestionare a deșeurilor extractive, în conformitate cu Codul subsolului nr. 246/2024. Reglementarea contribuie la prevenirea poluării solului, apelor de suprafață și subterane, la reducerea riscurilor de accidente asociate instalațiilor de gestionare a deșeurilor și la asigurarea stabilității geotehnice a acestora.

Totodată, prin transpunerea prevederilor Deciziilor ce reiese din Directiva 2006/21/CE, se consolidează mecanismele de prevenire și control al impactului negativ asupra mediului pe termen scurt și lung, inclusiv în etapa postînchidere a instalațiilor.

Proiectul Ordinului privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor extractive și a normativului de conținut al acestuia are ca obiectiv consolidarea cadrului normativ aplicabil activităților din sectorul extractiv, în vederea prevenirii și reducerii impactului negativ asupra mediului. Reglementările propuse sunt elaborate în temeiul Codul subsolului nr. 246/2024 și urmăresc asigurarea unei gestionări controlate și responsabile a deșeurilor generate de activitățile miniere:

- Procedura instituie obligația caracterizării geochimice și geotehnice a deșeurilor extractive, contribuind la prevenirea contaminării solului, apelor de suprafață și apelor subterane, în conformitate cu Codul subsolului nr. 246/2024.

- Stabilirea criteriilor de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor (inclusiv categoria A) permite identificarea și controlul instalațiilor cu potențial ridicat de pericol, diminuând riscurile pentru mediu și sănătatea populației.

- Procedura impune evaluarea levigabilității, a potențialului de generare a drenajului acid și a conținutului de substanțe periculoase, prevenind efectele negative pe termen scurt și lung asupra ecosistemelor.

- Prin cerințele privind comportamentul geotehnic al deșeurilor și integritatea structurală a instalațiilor, se reduc riscurile de alunecări, cedări de diguri sau scurgeri necontrolate.

- Procedura prevede revizuirea planului și monitorizarea continuă a instalațiilor, inclusiv după încetarea activității, limitând impactul cumulativ asupra mediului.

- Prin transpunerea cerințelor prevăzute de Deciziile ce reiese din Directiva 2006/21/CE și actele subsecvente, se consolidează cadrul de prevenire și control al impactului negativ asupra mediului în sectorul extractiv.

În ansamblu, proiectul are un impact pozitiv asupra mediului, prin instituirea unor mecanisme clare de prevenire, control și monitorizare a efectelor activităților extractive. Implementarea Procedurii contribuie la diminuarea riscurilor de poluare, la protecția ecosistemelor și la asigurarea utilizării durabile a resurselor minerale.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul Regulament transpune:

- Decizia 2009/359/CE a Comisiei din 30 aprilie 2009 de completare a definiției deșeurilor inerte, în aplicarea art. 22 alin. (1) lit. (f) din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, CELEX:32009D0359, publicată în Jurnalul Oficial L 110 din 30 aprilie 2009.

- Decizia 2009/360/CE a Comisiei din 30 aprilie 2009 de completare a cerințelor tehnice pentru caracterizarea deșeurilor stabilite de Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, CELEX:32009D0360, publicată în Jurnalul Oficial L 110 din 30 aprilie 2009.

- Decizia 2009/337/CE a Comisiei din 20 aprilie 2009 privind definirea criteriilor de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor în conformitate cu anexa III la Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, CELEX:32009D0360, publicată în Jurnalul Oficial L 110 din 30 aprilie 2009.

Respectiv, prezentele decizii prevăd măsuri, proceduri și orientări pentru prevenirea sau reducerea, pe cât posibil, a oricăror efecte nefaste asupra mediului, în special asupra apei, aerului, solului, faunei și florei și peisajelor, precum și a oricăror riscuri pentru sănătatea umană, rezultate din gestionarea deșeurilor din industriile extractive.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene prin prevederile - Decizia 2009/359/CE a Comisiei din 30 aprilie 2009 de completare a definiției deșeurilor inerte, în aplicarea art. 22 alin. (1) lit. (f) din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, CELEX:32009D0359, publicată în Jurnalul Oficial L 110 din 30 aprilie 2009.

- Decizia 2009/360/CE a Comisiei din 30 aprilie 2009 de completare a cerințelor tehnice pentru caracterizarea deșeurilor stabilite de Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, CELEX:32009D0360, publicată în Jurnalul Oficial L 110 din 30 aprilie 2009.

- Decizia 2009/337/CE a Comisiei din 20 aprilie 2009 privind definirea criteriilor de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor în conformitate cu anexa III la Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, CELEX:32009D0360, publicată în Jurnalul Oficial L 110 din 30 aprilie 2009.

Aceste măsuri contribuie la responsabilizarea operatorilor economici și la protecția mediului, prin instituirea, elaborarea și monitorizarea unor mecanisme clare și eficiente de gestionare a deșeurilor extractive din domeniul minier.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat Anunțul de inițiere cu privire la elaborarea proiectului actului normativ la data de 09.02.2026, pe pagina particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16115

Anunțul consultărilor publice asupra proiectului a fost plasat pe pagina particip.gov.md la data de 26.03.2026.

Proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul nu necesită a fi supus expertizei juridice și anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Ministerul Mediului prin intermediul autorității competente în domeniul folosirii și protecției subsolului și a Inspectoratului pentru Protecția Mediului va asigura implementarea proiectului Proiectul Ordinului cu privire la aprobarea Procedurii de aprobare a planului de gestionare a deșeurilor extractive și a normativului de conținut al acestuia și va monitoriza/controla executarea lucrărilor de refacere a mediului.

Respectiv autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului va aproba planul de gestionare a deșeurilor în conformitate cu prevederile Codului subsolului nr. 246/2024.

Secretar de Stat

Grigore STRATULAT